



## DET KONGELIGE SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen  
Postboks 8142 Dep.  
0033 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

19/2584-

20. desember 2019

### **Statsbudsjettet 2020 - Tildelingsbrev til Statens vegvesen**

Samferdselsdepartementet viser til Prop. 1 S (2019–2020) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2019–2020) for Samferdselsdepartementet, samt til Innst. 13 S (2019–2020) som ble behandlet av Stortinget 11. desember 2019. I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Samferdselsdepartementets styringssignaler for Statens vegvesen i 2020.

Styringsdialogen mellom Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, instruksen til Statens vegvesen samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

### **Innholdsfortegnelse**

1. Overordnet mål og hovedprioriteringer.....	2
2. Mål, styringsparametere og prioriteringer i 2020 .....	3
3. Andre føringer og krav .....	10
4. Styring og kontroll i virksomheten .....	12
5. Budsjettildeling og fullmakter .....	15
6. Rapportering .....	23
7. Plan for etatsstyringsmøtene mv.....	23
8. Avslutning .....	24

Postadresse  
Postboks 8010 Dep  
0030 Oslo  
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse  
Akersg. 59  
www.sd.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org.nr.  
972 417 904

Avdeling  
Veg-, by- og  
trafiksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler  
John Ulrikson  
22 24 82 16

## 1. Overordnet mål og hovedprioriteringer

Det overordnede målet for transportpolitikken er et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.

Statens vegvesen skal også i 2020 prioritere arbeidet med å få mer vei for pengene. Dette innebærer at Statens vegvesen i alle faser av arbeidet med planlegging, utbyggingsprosjekter, vedlikehold og drift av veiene, så langt som mulig, skal redusere kostnader og øke samfunnsnyten. Det skal benyttes kostnadseffektive løsninger slik at tildelte ressurser forbedrer infrastrukturen og reduserer samlet ulykkesrisiko på flest mulig strekninger. Departementet legger til grunn at etatens ressursbruk og kompetanse innrettes for effektivt å ivareta prioriterte oppdrag fra departementet.

Statens vegvesen skal i 2020 ytterligere forbedre sin budsjett- og økonomistyring, slik at etaten har god styring med delegerte fullmakter og oppfølging av sitt budsjett. Statens vegvesen har i 2019 gjort organisatoriske endringer og forsterket oppfølgingen på en rekke områder for å forbedre etatens budsjett- og økonomistyringssystem og styrke kompetansen på budsjett- og økonomistyring. Det er viktig at dette arbeidet videreføres, herunder å ta i bruk det nye systemet for prosjektøkonomi slik som planlagt. Videre må Statens vegvesen påse at allerede iverksatte tiltak fungerer.

I 2020 skal Statens vegvesen prioritere arbeidet med ny Nasjonal transportplan. Selv om mye av det faglige grunnlaget for å revidere meldingen nå foreligger, vil det være et utstrakt behov for faglig bistand fra Statens vegvesen gjennom 2020. Sentralt i arbeidet med ny Nasjonal transportplan står målet om mer transport for pengene.

Statens vegvesen går i 2020 inn i et år preget av store endringer og omorganisering. Dette skyldes bl.a. oppgaveoverføring til fylkeskommunene, områdegjennomgangen av Statens vegvesen og økt digitalisering av tjenester. Etaten går fra en regional organisering til en organisering med seks divisjoner og et direktorat. En av etatens hovedprioriteringer blir derfor å arbeide videre med omstillingen og omorganiseringen slik at effektiviseringsgevinster kan realiseres. Omstillingen skal i utgangspunktet være ferdig innen utgangen av 2022.

Fra 2020 avvikles sams vegadministrasjon og den delen av sams vegadministrasjon som gjelder fylkesveier, overføres til fylkeskommunene, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2019–2020). I den sammenheng overføres budsjettmidler fra Statens vegvesen til fylkeskommunene, og Stortinget har vedtatt fullmakter knyttet til overføringen. Fylkeskommunene har det fulle ansvaret for å administrere fylkesveiene fra 2020, men alt vil ikke være klart ved inngangen til 2020. Det er derfor viktig å finne praktiske løsninger av oppgaver i samarbeid mellom Statens vegvesen og fylkeskommunene i en overgangsfase, jf. brev av 6. desember 2019 til Statens vegvesen. Arbeidet med disse prosessene, og det å gjennomføre en slik omstilling samtidig som etaten skal levere på samfunnsoppdrag og løpende oppgaver, vil kreve ekstraordinær innsats fra Statens vegvesen i 2020. Departementet ber om at Statens vegvesen fram til 15. februar 2020 sørger for å ha en midlertidig arbeidsgruppe under vegdirektøren som fylkeskommunene kan ha kontakt med ved behov. Arbeidsgruppa skal sørge for at oppgaver blir formidlet videre til riktig nivå i Statens vegvesen.

I forbindelse med ny organisering av Statens vegvesen er det viktig at den videre oppfølgingen av bompenger reformen og utvikling av nye systemløsninger for bompengeneinnkreving prioriteres. Statens vegvesen skal følge opp de regionale bompengeselskapene og den nye utstederrollen, tilrettelegge for en sikker og effektiv samhandling mellom de ulike aktørene i bompengesektoren og sørge for en forsvarlig overgang til drift av nye systemløsninger for bompengeneinnkreving. Den overordnede bompengeaftalen mellom staten og de regionale bompengeselskapene legger vekt på at selskapenes respektive styrer står ansvarlig for at selskapene driver i tråd med avtalen. Samferdselsdepartementet har delegert ansvaret for å påse at bompengeselskapene etterlever avtalen til Statens vegvesen. Statens vegvesen har derfor en sentral rolle som tilsynsorgan overfor bompengeselskapene. Dette arbeidet er viktig for å ivareta omdømmet til bompengesektoren og tilliten til forvaltningen av bompenger som offentlige midler. Statens vegvesen har også et viktig ansvar som godkjennings- og tilsynsorgan for uavhengige utstederselskaper, og som tilrettelegger for overgang fra integrert til utskilt utstedervirksomhet.

## 2. Mål, styringsparametere og prioriteringer i 2020

Samferdselsdepartementet viser til målstrukturen for transportpolitikken i Meld. St. 33 (2016-2017) *Nasjonal transportplan 2018-2029* og omtalen i Prop. 1 S (2019-2020). Departementet legger til grunn at prioriteringene som Statens vegvesen gjør i 2020, bygger opp om hovedmålene og føringene i disse dokumentene, samt Stortingets behandling av disse, og i dette tildelingsbrevet.

I det følgende omtales hovedmål, etappemål og indikatorer for Statens vegvesen i 2020. Rapporteringskravene framkommer av vedlagte oversikt.

### Hovedmål 1 – Framkommelighet

<i>Bedre framkommelighet for personer og gods i hele landet</i>	
Etappemål	Indikatorer/styringsparameter
<b>1.1 Transportsystemet skal bli mer robust og pålitelig</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stengt riksvei</li> <li>• Framkommelighet på riksvei</li> </ul>
<b>1.2 Kortere reisetider og tilstrekkelig kapasitet</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reisetid på riksveinettet</li> </ul>
<b>1.3 Persontransportveksten i byområdene skal tas av kollektivtransport, sykkel og gåing</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Endring i trafikkarbeidet med personbil for byområdet</li> <li>• Endring i transportmiddelfordeling</li> <li>• Andel sykkelreiser</li> </ul>
<b>1.4 Universelt utformede reisekjeder</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Antall holdeplasser på riksveinettet som er universelt utformet</li> <li>• Antall kollektivknutepunkter som er universelt utformet</li> </ul>

## **Prioriteringer og krav i 2020 knyttet til hovedmål 1**

### ***Veiinvesteringer***

I alle faser av investeringsprosjekter skal Statens vegvesen arbeide med å øke samfunnsnyttene og redusere kostnader. Det er lagt til grunn for bevilgningen og delegerede fullmakter at vedtatte investeringsprosjekter skal gjennomføres rasjonelt. Det er forutsatt anleggsstart og forberedende arbeider på konkrete prosjekter i Prop. 1 S (2019-2020) som Statens vegvesen skal følge opp. Statens vegvesen skal rapportere både på porteføljenivå og prosjektnivå i tertialrapporteringen og årsrapporten, jf. mal for vedlegg til tertialrapportene. Rapporteringen skal vise oppdaterte prognoser for sluttkostnad mot styringsmål og styringsrammer for hvert prosjekt. Indikatorene for kostnadsutvikling videreføres fra tidligere år.

Nasjonal transportplan 2018-2029 legger rammene for planlegging av investeringer i årene framover. I den grad Statens vegvesen i dag planlegger for framtidige store prosjekter som ikke er prioritert i Nasjonal transportplan, skal dette forelegges for departementet og det skal dette ikke gå på bekostning av planlegging og gjennomføring av prioriterte prosjekter. Statens vegvesens planlegging etter plan- og bygningsloven av store prosjekter utover prioriteringene i Nasjonal transportplan skal ha begrenset omfang. Oppstart av slik planlegging må avklares med departementet.

### ***God og trafikksikker framkommelighet***

Statens vegvesen skal drifte, vedlikeholde og forvalte det nasjonale veinettet på en så kostnadseffektiv måte som mulig i tråd med gjeldende transportpolitiske mål. Innen drift og vedlikehold skal tiltak som bidrar til økt trafikksikkerhet, prioriteres. Strekninger med mange og alvorlige ulykker, og strekninger som erfaringsvis er særlig risikoutsatte ved vanskelige vær- og kjøreforhold, skal følges opp særskilt. Videre skal det prioriteres drifts- og vedlikeholdsoppgaver som har direkte konsekvenser for framkommeligheten, spesielt mht. forutsigbarhet for tungtransporten. Det er også viktig å bedre forholdene for dem som velger kollektivtransport, sykkel og gange og å gjøre reisekjeden tilgjengelig hele året. Departementet viser til det store behovet for utskifting av teknisk utstyr, særlig i tunneler, og for vedlikehold av bruer. Statens vegvesen skal gjennomføre systematiske inspeksjoner av tunneler, bruer og ferjekaier for å kartlegge behovet for tiltak og kostnadene for disse som er nødvendig for å opprettholde standarden. Register for inspeksjoner og tilstandsvurderinger av tunneler, bruer og ferjekaier skal være etterrettelige, fullstendige og oppdaterte.

### ***Riksveiferjer***

Et velfungerende ferjemarked er en forutsetning for å kunne levere et godt, sikkert, effektivt og miljøvennlig ferjetilbud til nytte for trafikantene og til en riktig pris. Statens vegvesen har gjennomført utredningsarbeid for å utvikle ferjemarkedet fram mot 2050. Det er satt i gang en rekke tiltak på grunnlag av utredningsarbeidet, bl.a. for å holde kontroll på kostnadsutviklingen. Statens vegvesen skal arbeide videre med dette i 2020. Null- og lavutslippsløsninger skal være en forutsetning i alle nye anbud der det ligger til rette for det. Samtidig må arbeidet med overgang til et brikkebasert Autopass gjennomføres med høyt

tempo. Omlegging til Autopass evalueres slik at prisene til de reisende ikke endres vesentlig mellom kjøretøygrupper fra det som var tilfelle før innføring av Autopass.

### ***Transport i by – byvekstavtaler, belønningsavtaler og bypakker***

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er det lagt fram et rammeverk for byvekstavtaler. Det overordnede målet er at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykling og gange – "nullvekstmålet". Samferdselsdepartementet tar sikte på å fastsette et videreutviklet nullvekstmål så raskt som mulig. Statens vegvesen skal legge det videreutviklede målet til grunn for sitt arbeid når det er avklart.

I byvekstavtalene er det lagt til grunn at måloppnåelsen skal skje innenfor avtaleperioden sett under ett. Alle partene har et ansvar for at målet nås gjennom porteføljestyringen av avtalene. Partene skal gjøre en årlig vurdering av utviklingen. Målingene vurderes på et tre års glidende snitt. Det skal være netto nullvekst i perioden.

Det er inngått byvekstavtale med Trondheimsområdet i 2019. For Oslo og Akershus, Bergensområdet og Nord-Jæren foreligger det framforhandlede avtaleutkast som er til lokalpolitisk behandling. De skal deretter behandles i regjeringen før endelig avtale blir inngått. For Bergensområdet og Nord-Jæren har departementet satt frist til 01. april 2020 for at alle lokalpolitiske vedtak skal være på plass. Dette gjelder også vedtakene knyttet til oppfølgingen av regjeringspartienes bompenggeavtale. Departementet ber om at Statens vegvesen følger dette opp og bidrar til at vedtakene kommer på plass innen fristen.

I 2020 er det satt av budsjettmidler til å videreføre belønningsmidlene i Kristiansand, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø. Det er ikke prioritert midler til nye byvekstavtaler. Departementet vil ta stilling til når det skal inviteres til oppstart av forhandlinger om byvekstavtale så snart regjeringen har fastsatt et videreutviklet nullvekstmål.

Statens vegvesen skal følge opp måloppnåelsen og bruk av midler i byvekstavtalene. Som følge av regjeringspartienes bompenggeavtale er det åpnet for at midler som settes av til bymiljø- og byvekstavtaler på kap. 1320, post 30 kan brukes under kap. 1330, post 66 under gitte vilkår. Etaten må etablere gode styringssystemer for å ha styring, kontroll og oversikt over eventuelle omdisponeringer mellom kap. 1320, post 30 og kap. 1330, post 66. Eventuelle omdisponeringer skal framkomme av etatens forklaringer til statsregnskapet og i rapporteringen gjennom året. Det er viktig at etaten sikrer at denne adgangen til omdisponering innenfor delformål på kap. 1320, post 30 til kap. 1330, post 66 gjennomføres innenfor disponible bevilgninger.

Videre er det innført flere nye tilskuddsordninger på kap. 1330, post 66, som krever oppfølging.

Etaten må legge til rette for gode rutiner for oppfølging av avtalene både med hensyn til bruk av midler og måloppnåelse. Dette er særlig viktig sett i lys av utviklingen av SAMS som gjør

at Statens vegvesens og fylkeskommunenes roller endres. Det er en forutsetning for utbetaling av statlige midler gjennom avtalene at fylkeskommunene og kommunene rapporterer tilfredsstillende til Statens vegvesen om bruk av midler. Etaten skal i samråd med lokale myndigheter utvikle rapporteringsrutiner slik at det er mulig å kontrollere at midlene benyttes som forutsatt. Det skal legges til grunn samme mal i alle byområdene med byvekstavtale. Rapportering knyttet til de nye tilskuddsordningene bør ses i sammenheng med rapporteringssystemene som allerede er etablert. Statens vegvesen har et overordnet ansvar for å sammenstille materialet og rapportere til Samferdselsdepartementet som en del av budsjettprosessen.

Etaten må bistå departementet i oppfølgingen av avtaler innenfor belønningsordningen, inkludert oppfølging av samlet tilskudd på kap. 1330, post 66 til byer som har belønningsavtale.

Statens vegvesen skal for øvrig ha god oversikt over samlede kostnader i store prosjekter samt forventede utgifter det enkelte år for prosjekter og tiltak som inngår i avtalene inkludert bypakkene.

### ***Bidra i reforhandlingene av eksisterende og oppfølging av inngåtte byvekstavtaler***

Statens vegvesen leder den administrative forhandlings-/koordineringsgruppen for byvekstavtalene i hvert byområde. Etaten skal bidra med faglige vurderinger og innspill i arbeidet med mandatene for forhandlingene, til møtene i den politiske styringsgruppen og ellers i forhandlingsprosessen, samt i oppfølgingen av avtalene. Statens vegvesen skal koordinere de statlige etatene som deltar i arbeidet, og er hovedbindeleddet mellom etatene og departementene. Videre skal Statens vegvesen holde Samferdselsdepartementet orientert om status i forhandlingene og oppfølging av inngåtte avtaler gjennom faste statusmøter og ellers ved behov. I forhandlingene skal Statens vegvesen opptre i tråd med mandatet som er gitt av departementet. Dersom forhandlingene utvikler seg slik at Statens vegvesen mener det er behov for et nytt/revidert mandat, skal dette tas opp formelt med departementet.

I forhandlingene er det viktig at Statens vegvesen bidrar til at det lages realistiske tidsplaner ut fra tilgjengelige ressurser og faglige vurderinger. Det er behov for sterk kostnadskontroll og nedskalering av prosjekter for å dempe presset på offentlige budsjetter og bompengebelastningen i byområdene framover. I forhandlingene må det gjøres vurderinger av om det er samsvar mellom avtalenes omfang av prosjekter og kostnader sammenholdt med finansieringsplanen. Etaten skal bidra til at tiltakene som finansieres med statlige midler og bompenge, har en nøktern standard, fyller sin hovedfunksjon og bygger opp under målene i byvekstavtalene. Vi viser til at 50/50-prosjektene skal følges opp gjennom styringsmål og endringslogg, jf. matrise for kostnadsstyring.

### ***Kollektivtransport***

Statens vegvesen skal som sektoransvarlig, ha oversikt over det totale bildet i kollektivtransportsektoren, inkludert fylkeskommunal kollektivtransport og aktivitet i de største

byområdene.

Statens vegvesen skal følge opp regjeringens handlingsplan for kollektivtransport på sitt område og rapportere på status.

### **Universell utforming**

Oppgradering av holdeplasser og knutepunkt skal ses i sammenheng med adkomsten til disse for å bidra til universelt utformede, sammenhengende reisekjeder. Statens vegvesen skal rapportere på arbeidet som gjøres i 2020.

## **Hovedmål 2 – Transportsikkerhet**

<i>Redusere transportulykkene i tråd med nullvisjonen</i>	
Etappemål	Indikatorer/styringsparameter
<b>2.1 Antall drepte og hardt skadde i veitrafikken skal reduseres til maksimalt 350 innen 2030</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Antall drepte og hardt skadde i veitrafikkulykker</li></ul>

Statens vegvesen skal gjennomføre tiltak for å påvirke trafikantenes atferd, fysiske tiltak på veinettet og kjøretøyrettede tiltak. Tiltak for å forhindre de alvorligste ulykkene og ulykkestypene skal prioriteres. Statens vegvesen skal etablere og sikre godt samarbeid med fylkeskommunene i det samlede trafikksikkerhetsarbeidet på riks- og fylkesvei.

### **Prioriteringer og krav i 2020 knyttet til hovedmål 2**

#### **Styrket og målrettet kontrollinnsats**

Kontroll av tunge kjøretøy på vinterføre skal styrkes ytterligere i 2020. For øvrig skal utekontrollinnsatsen videreføres. Hovedprioritet ved kontroll av tunge kjøretøy skal være tiltak som faglig sett bidrar til størst gevinst for å styrke trafikksikkerheten på norske veier. Kontrollene innrettes i geografiske områder som i størst grad bidrar til dette. Statens vegvesen skal i 2020 videreføre og styrke samarbeidet med andre kontrollmyndigheter både nasjonalt og internasjonalt. Videre skal kontroll- og tilsynsvirksomheten rettes mot å avdekke flest mulig kritiske feil, brudd og mangler. Eksempelvis skal bilbeltekontrollene rettes særlig mot grupper der andelen som bruker bilbelte, er relativt lav. I årsrapporteringen skal det også inkluderes statistikk på hvor mange kjøretøy som passerer gjennom vegvesenets utekontroller, for bedre å synliggjøre det store omfanget av arbeidet som gjøres. Statens vegvesen skal videreutvikle samarbeidet med relevante myndigheter og parter for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet.

#### **Forhindre møteulykker og utforkjøringsulykker**

Midlene til trafikksikkerhetstiltak skal i hovedsak brukes på tiltak for å forhindre de alvorligste ulykkene som møteulykker og utforkjøringsulykker. Oppfyllelse av minstestandard på

riksveier med fartsgrense 70 km/t eller høyere er vesentlig i dette arbeidet. Statens vegvesen skal prioritere gjennomføring av de trafiksikkerhetstiltakene som gir høyest nytte gitt bevilgningen for 2020. I rapporteringen skal det redegjøres for gjennomførte tiltak og anslått samfunnsøkonomisk nytte. Bygging av midtrekkverk eller rumlefelt der dette er et godt alternativ er prioritert.

### **Oppfølging av funn i veitilsynssaker og tilrådinger fra Statens havarikommisjon**

Statens vegvesen skal følge opp Vegtilsynets funn i tilsynssakene og tilråningene fra Statens havarikommisjon (SHT) iht. fastsatt prosedyre. Det skal rapporteres særlig på oppfølging av tilrådinger fra SHT som er lukket på intensjon, dvs. de tilråningene som Samferdselsdepartementet lukker før tiltakene er dokumentert gjennomført.

## **Hovedmål 3 – Klima og miljø**

<i>Redusere klimagassutslippene i tråd med en omstilling mot et lavutslippssamfunn og redusere andre negative miljøkonsekvenser</i>	
Etappemål	Indikatorer/styringsparameter
<b>3.1 Redusere klimagassutslippene i tråd med Norges klimamål</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Endring i klimagassutslipp fra transportsektoren målt i CO<sub>2</sub>-ekvivalenter</li> </ul>
<b>3.2 Bidra til å oppfylle nasjonale mål for ren luft og støy</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Antall byer med overskridelse av nasjonalt mål for NO<sub>2</sub></li> <li>• Antall byer med overskridelse av nasjonalt mål for PM<sub>10</sub></li> <li>• Antall byer med overskridelse av nasjonalt mål for PM<sub>2,5</sub></li> <li>• Antall personer utsatt for et innendørs støynivå over 38 dB</li> </ul>
<b>3.3 Begrense tapet av naturmangfold</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Utbedring av konflikter mellom naturmangfold og transportnettet</li> </ul>

Transportsektoren bidrar til store klima- og miljøutfordringer. Gjennom sitt ansvar for oppfølging av sektoren, skal Statens vegvesen bidra med analyser av kostnader og effekter av tiltak og virkemidler for å redusere transportutslippene nasjonalt for å nå Norges klimamål (for sektoren) fram mot 2030, og videre til å omstille Norge til et lavutslippssamfunn i 2050. Statens vegvesen skal videre bidra til å oppfylle nasjonale mål for ren luft og støy og begrense tapet av naturmangfold gjennom den overordnede planleggingen, byggingen, driften og vedlikeholdet av veitransportssystemet.

### **Prioriteringer og krav i 2020 knyttet til hovedmål 3**

#### **Utslipp fra veitransport**

For å oppfylle Norges klimamål og -forpliktelser til lavest mulig kostnad for samfunnet, er det viktig at Statens vegvesen leverer et godt kunnskapsgrunnlag blant annet om historisk og forventet utvikling i utslipp fra veitransporten, samt driverne bak utviklingen og klimaeffekt og samfunnsøkonomiske kostnader ved ulike klimatiltak i transportsektoren i 2020. Med klimaeffekt menes her utslipp som teller på det norske utslippsregnskapet. Det er videre



viktig at Statens vegvesen jobber tett med øvrige etater og virksomheter for å utvikle kunnskapen om klimatiltak i transportsektoren. Samferdselsdepartementet vil sende ut en egen bestilling knyttet til klimalovrapporteringen i budsjettet for 2021.

### ***Klimateknologi i transportsektoren***

Transportsektoren står i et teknologisk skifte. Ny teknologi kan bidra til utslippskutt fra transportsektoren framover. For å kunne vurdere tiltak og virkemidler rettet mot reduksjon av klimagassutslipp er det viktig at Statens vegvesen følger aktivt med på teknologiutviklingen, og har kunnskap om barrierer og muligheter for implementering av klimateknologi i sektoren.

Statens vegvesen skal sørge for at det er tilgjengelig månedlig oversikt over nybilsalget og totalt antall personbiler, lette varebiler, tyngre varebiler, lastebiler, bybusser og langdistansebusser som bruker elektrisitet, hydrogen eller naturgass (biogass) som drivstoff. Tallene skal også presenteres som en prosentandel av det totale antall kjøretøy i de ulike segmentene.

Statens vegvesen skal rapportere årlig på utviklingen av lade- og fyllinfrastruktur for alternative drivstoff i veitransport og på overordnet nivå kunne redegjøre for markedsutviklingen.

### ***Rapportering på klimagassutslipp fra anleggsvirksomhet***

Samferdselsdepartementet ber om rapportering på direkte klimagassutslipp fra anleggsvirksomheten til Statens vegvesen.

### ***Redusere påvirkning på natur- og vannforekomster***

Statens vegvesen skal ta hensyn til naturmangfold og vannkvalitet ved planlegging, bygging, drift og vedlikehold. Det skal søkes løsninger som er kostnadseffektive. Kjemikaliebruken og bruken av sprøytemidler skal holdes på et minimum. Statens vegvesen skal vurdere konsekvenser av tiltak (inkl. kostnader) av plastforurensning til vann og grunn. Tiltak med størst effekt prioriteres.

### ***Lokal luftforurensning***

Statens vegvesen skal i 2020 videreføre innsatsen mot lokal luftforurensning gjennom samarbeid med kommunene, vedlikeholdstiltak, tekniske krav til kjøretøy og gjennom samarbeid med andre etater. Statens vegvesen skal, i samarbeid med bl.a. Miljødirektoratet, fortsette arbeidet med å revidere grenseverdiene for svevestøv og arbeidet med en helhetlig gjennomgang og revisjon av retningslinjene for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520.

I flere områder brukes i dag miljøfartsgrenser for å begrense lokal luftforurensing fra veitrafikk. Samtidig varierer også miljøbelastningen mye i perioder. Departementet har bedt Statens vegvesen i brev av 29. mai 2019 om en vurdering av hvordan et prøveprosjekt med dynamiske fartsgrenser i Oslo kan gjennomføres, slik at fartsgrensene kun settes ned de dagene det er behov. Statens vegvesen skal følge dette opp og iverksette et prøveprosjekt i Oslo senest vinteren 2020/2021.

### ***Følge utviklingen i utslipp fra Euro 6/VI kjøretøy i virkelig trafikk i norsk klima***

Statens vegvesen skal følge utviklingen i utslipp fra Euro 6/VI kjøretøy i virkelig trafikk i norsk klima, herunder foreta nødvendig testing av biler.

### ***Innsats mot støy***

Miljødirektoratet, Vegdirektoratet, Jernbanedirektoratet, Luftfartstilsynet, Avinor og Folkehelseinstituttet har utredet en ny måleindikator for støy som har fokus på søvnforstyrrelse, og har anbefalt de mest kostnadseffektive tiltakene for å redusere støy. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til oppdrag for arbeidet med støy i 2020 på basis av arbeidsgruppens anbefalinger.

## **3. Andre føringer og krav**

### **3.1. Nasjonal transportplan**

Samferdselsdepartementet arbeider med Nasjonal transportplan 2022–2033. I dette arbeidet vil departementet ha behov for faglige innspill fra etatene basert på kunnskap om utviklingen i sektoren. Departementet vil ha dialog med etatene om bestillinger innen etatens ansvarsområder.

### **3.2. Nasjonale turistveier**

Samferdselsdepartementet ber om at Statens vegvesen går gjennom programmet for Nasjonale turistveier, herunder i hvilken grad dette bidrar til å oppnå de transportpolitiske målene i Nasjonal transportplan, jf. Prop. 1 S (2019–2020) s. 81. Statens vegvesen skal utarbeide en oversikt over midler som totalt har gått med til investeringer og drift og vedlikehold av nasjonale turistveier fra prosjektet ble etablert og fram til i dag. Det bes også om en oversikt over resterende behov for midler fram til de 18 strekningene som inngår i Nasjonale turistveier, er ferdigstilt. Videre vil departementet be om at det redegjøres nærmere for positive og negative effekter av turistveiprojektet, både effekter som bidrar til måloppnåelse innenfor de overordnede målene i Nasjonal transportplan, men også andre effekter for samfunnet. Samferdselsdepartementet ber om at vegvesenet svarer ut oppdraget som en del av sin leveranse til rammefordelingsforslag til budsjettet for 2021.

### **3.3. Samfunnssikkerhet**

Arbeidet med samfunnssikkerhet skal være målbart, systematisk og sporbart, og inngå som en integrert del av etatens virksomhet i henhold til de mål og krav som framgår av Prop. 1 S (2019-2020) og "Strategi for samfunnssikkerhet i samferdselssektoren" fra 2015.

Statens vegvesen skal i 2020 fortsette å delta på de halvårige kontaktmøtene om samfunnssikkerhet som departementet avholder, og rapportere særskilt på samfunnssikkerhet i første og andre tertialrapport jf. tabell med møtetidspunkter under punkt 7. Plan for etatsstyringsmøtene mv. Rapporteringen skal ta utgangspunkt i Statens vegvesens egen strategi for samfunnssikkerhet, og skal få fram forholdet mellom strategiske mål, tilstand og status innenfor målområdene, og tilhørende aktiviteter og tiltak.

Statens vegvesen har et nasjonalt ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap i sektoren. Staten skal sikre best mulig samvirke mellom relevante aktører som Nye Veier AS på riksveinettet og fylkeskommunene på fylkesveinettet, herunder sikre koordinert og samordnet trafikk- og byggherreberedskap. Statens vegvesen skal videre ivareta trafikkstyring og trafikkinformasjon ved ekstraordinære hendelser og beredskap, herunder samordnet rapportering på veisiden til departementet ved ekstraordinære hendelser og kriser.

Klimaendringer medfører et behov for økt forebyggende innsats for å tilpasse transportinfrastrukturen slik at framkommelighet og trafikkikkerhet ivaretas. Statens vegvesen skal i 2020 videreføre arbeidet med oppbyggingen av et felles grunnlag for klimatilpasning i samarbeid med andre aktører i arealforvaltningen.

Statens vegvesen skal ivareta og dokumentere egen informasjons- og IKT-sikkerhet. Dette innebærer å ha en risikobasert tilnærming mot uønskede digitale hendelser, å bruke anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for digital sikkerhet, å legge til rette for å gjennomføre regelmessige IKT-sikkerhetsøvelser, og å klargjøre ansvar og etablere tilstrekkelige rutiner for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet. I arbeidet med informasjons- og IKT-sikkerhet på egne ansvarsområder skal de prioriterte områdene i "Nasjonal strategi for digital sikkerhet" fra 2019 legges til grunn.

Statens vegvesen skal prioritere implementering og oppfølging av bestemmelsene i ny sikkerhetslov med forskrifter, herunder eventuelle vedtak departementet fatter i den forbindelse. Vegvesenet skal på eget initiativ følge opp eventuelle avvik fra norm eller krav som har blitt identifisert i den årlige undersøkelsen av sikkerhetstilstanden i virksomheten i 2019. Statens vegvesen skal i 2020 rapportere om sitt forebyggende sikkerhetsarbeid etter nærmere bestilling fra departementet.

Statens vegvesen er en viktig del av totalforsvaret, og etaten skal kunne yte støtte til Forsvaret i sikkerhetspolitisk krise og krig. Statens vegvesen skal i 2020 være en bidragsyter i prosesser knyttet til videreutvikling av totalforsvaret, herunder delta i beredskapsplanlegging og øvelser.

### **3.4. EØS-arbeidet**

Regjeringen fører en aktiv europapolitikk, og la våren 2018 fram en ny strategi for samarbeidet med EU i perioden 2018-2021. Oppfølging av denne strategien, og særlig hovedbudskapet om å jobbe effektivt og systematisk med EU/EØS-sakene, blir viktig i året som kommer.

Samferdselsdepartementet ønsker tidlig å identifisere saker som er viktige for Norge, og medvirke til at regelverksutformingen blir mest mulig i tråd med norske interesser. Departementet vil også jobbe med å redusere etterslepet av EU-rettsakter som vurderes for innlemmelse i EØS-avtalen. For å oppnå dette er et godt samarbeid mellom Samferdselsdepartementet og underliggende virksomheter en nødvendig forutsetning.

Statens vegvesen deltar i økende grad i regelverksprosessene i EU gjennom ekspertgrupper, komiteer og byråer. For å bidra til at norske interesser på samferdselsområdet samlet sett ivaretas på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte, bes Statens vegvesen følge opp krav og frister for EU/EØS-arbeidet i henhold til Utredningsinstruksen og Samferdselsdepartementets EØS-strategi. Dette innebærer bl.a. at dersom det er utvikling i saker med en politisk dimensjon skal Statens vegvesen informere departementet, og sende referat fra møtene. Der hvor Statens vegvesen deltar i EUs regelverksutforming, skal det være tett kontakt med departementet for å bidra til et klart mandat og en koordinert norsk posisjon.

### **3.5. Tilgjengeliggjøring av offentlige data**

Statens vegvesen skal følge opp strategi for tilgjengeliggjøring av offentlige data i samferdselssektoren, jf. Samferdselsdepartementets oppdragsbrev av 12. april 2018.

## **4. Styring og kontroll i virksomheten**

### **4.1. Risikovurderinger**

Statens vegvesens risikovurderinger er en viktig del av styringsdialogen med departementet. Vi ber om at følgende hovedområder inngår i risikovurderingene:

- Oppfølging av mål og prioriteringer i tildelingsbrevet
- Gjennomføring av budsjettet uten vesentlig mer- eller mindreforbruk
- Oppfølging av krav til effektiv ressursbruk
- At etaten driver i samsvar med gjeldende lover og regler
- Avvikling av sams vegadministrasjon og ny organisering

Statens vegvesen skal redegjøre for etatens risikovurdering i tråd med vedlagte mal. Risikovurderingen vedlegges 1. og 2. tertialrapport, i tillegg til en overordnet omtale i rapportene.

Kostnadsnivå og kostnadskontroll i store investeringsprosjekter skal inngå som et risikoområde. Risikovurderingene skal dekke både tidligfase og gjennomføringsfase i prosjektene. Videre skal kostnadsnivå i driftskontrakter inngå som et risikoområde.

Fullmaktene som er delegert fra Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen, skal rapporteres på i tertialrapportene. For fullmaktene skal det vurderes risiko og risikoreducerende tiltak.

## **4.2. Effektivisering og digitalisering**

Som en oppfølging av områdegjennomgangen av Statens vegvesen ble det innført et mål for reduksjon av interne kostnader. Finansieringen av sams vegadministrasjon var en del av beregningsgrunnlaget for etatens interne kostnader. Som følge av avviklingen av sams vegadministrasjon tas kostnader knyttet til fylkesvei ut av beregningsgrunnlaget. Justert mål for reduksjon av interne kostnader er 8,7 mrd. kr i 2023. Etaten skal hvert tertial rapportere på utviklingen av interne kostnader og forventet nivå ved årsslutt.

Reformen for avbyråkratisering- og effektivisering (ABE-reformen) er videreført i statsbudsjettet for 2020 ved å redusere driftsutgiftene til alle statlige virksomheter med 0,5 pst. Grunnlaget for beregningen i 2020 er saldert budsjett 2019. For Statens vegvesen er produktivetsgevinsten i 2020 satt til i alt 65,732 mill. kr på kap. 1320, postene 01, 22 og 28 og 2,5 mill. kr på kap. 4320, post 02. I tertial- og årsrapportene skal det gå fram hvilke tiltak som er gjort for å følge opp dette.

Etaten skal rapportere på indikatorene for drifts- og administrasjonseffektivitet i tertialrapportene og årsrapporten. I tertialrapportene rapporteres akkumulerte data for tertialet/-ene. Inndata skal som før også oppgis. Det vises til brev av 25. november 2019 om endringer i indikatorene som følge av endringer i standard kontoplan for statlige virksomheter.

Som et ledd i effektiviseringsarbeidet og utvikling av gode tjenester til brukerne skal Statens vegvesen fortsatt ha stort fokus på digitalisering av tjenester og utvikling av selvbetjeningsløsninger.

## **4.3. Oppfølging av Riksrevisjonens regnskaps- og forvaltningsrevisjoner**

Statens vegvesen skal fortløpende følge opp de sakene som Riksrevisjonen tar opp angående Statens vegvesen gjennom Dokument 1 og forvaltningsrevisjoner. Etaten skal videre følge opp fortløpende de oppgavene som Samferdselsdepartementet tar opp i korrespondanse med etaten. Aktuelle saker framover er oppfølging av Dokument 3:4 (2014-2015) Riksrevisjonens undersøkelse av internkontroll i Statens vegvesen, jf. Dokument 3:1 (2019–2020), revisjon av Statens vegvesens materiellregister Materiellsys, jf. Dokument 1

(2019–2020) og Riksrevisjonens planlagte revisjon av Statens vegvesens inspeksjon og oppfølging av veiobjekter for 2019.

#### **4.4. Ny instruks for Statens vegvesen og oppdatering av økonomiregelverket**

Samferdselsdepartementet har utarbeidet ny instruks for Statens vegvesen med virkning fra 1. januar 2020 som følger vedlagt. Tidligere instruks for Statens vegvesen og instruks om økonomistyring for Statens vegvesen er slått sammen til en instruks.

Oppdaterte bestemmelser om økonomistyring i staten trer i kraft 1. januar 2020. Statens vegvesen må oppdatere internt regelverk innen 30. juni 2020. Det skal rapporteres på status i andre tertialrapport.

#### **4.5. Lærlinger**

Regjeringen er opptatt av å øke antall lærlinger. Det er et krav om at alle statlige virksomheter skal knytte til seg minst en lærling. Vi ber Statens vegvesen i årsrapporten for 2020 redegjøre for antall lærlinger i etaten, innenfor hvilke fag og om det har vært vurdert å øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. For øvrig viser vi til vedlagte kopi av Samferdselsdepartementets brev av 15. desember 2017.

#### **4.6. Likestilling - styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten**

Stortinget vedtok 17. juni 2019 endringer i likestillings- og diskrimineringsloven. Lovvedtaket innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes. Reglene trer i kraft 1. januar 2020. Vi viser til brev fra Kulturdepartementet, oversendt i Samferdselsdepartementets brev av 21. oktober 2019.

#### **4.7. Fellesføring om inkluderingsdugnaden**

Statens vegvesen skal forsterke arbeidet for å nå målene i regjeringens inkluderingsdugnad samt gjennomføre konkrete tiltak som bidrar til å føre etaten nærmere målet.

Statens vegvesen skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene i regjeringens inkluderingsdugnad. Etaten skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Statens vegvesen foretatt nytilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal det meldes i årsrapporten antall med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med nytilsetninger i faste og midlertidige stillinger totalt. Det skal rapporteres i tråd med veiledningen som er publisert høsten 2019.

Det vises til vedlagte rundskriv fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet med utdypende forklaringer på hvordan fellesføringen skal forstås og hvordan resultatene skal framstilles i årsrapporten.

## 5. Budsjettildeling og fullmakter

Stortinget vedtok 11. desember 2019 statsbudsjettet for 2020, jf. Prop. 1 S (2019–2020), Prop. 1 S Tillegg 1 (2019–2020) og Innst. 13 S (2019–2020). Det forutsettes at bevilgningene disponeres i tråd med føringene i proposisjonen og slik det er utdypet i dette brevet, samt i tråd med de prinsippene som følger av Stortingets bevilgningsreglement.

### 5.1. Bevilgninger

For Statens vegvesen og Særskilte transporttiltak ble disse bevilgningene vedtatt:

Kap. /post	Benevnelse	Kroner
<b>1320</b>	<b>Statens vegvesen</b>	
01	Driftsutgifter	3 723 700 000
22	Drift og vedlikehold av riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 29 og post 30</i>	6 431 800 000
28	Trafikant- og kjøretøytilsyn, <i>kan overføres</i>	2 214 600 000
29	OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	1 212 000 000
30	Riksveiiinvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22, post 29 og post 31</i>	13 129 400 000
31	Skredsikring riksveier, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i>	1 080 000 000
36	E16 over Filefjell, <i>kan overføres</i>	50 000 000
61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	254 300 000
64	Utbedring på fylkesveier for tømmertransport	25 800 000
65	Tilskudd til fylkesveier	100 000 000
72	Kjøp av riksveiferjetjenester, <i>kan overføres</i>	1 487 900 000
73	Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor byområdene	1 400 000 000
<b>Sum kap. 1320 Statens vegvesen</b>		<b>31 109 500 000</b>
<b>1330</b>	<b>Særskilte transporttiltak</b>	
63	Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter, <i>kan overføres</i>	2 070 000 000
66	Belønningsmidler til tilskuddsordninger i byområder, <i>kan overføres</i>	2 650 500 000
<b>Sum kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 63 og post 66</b>		<b>4 720 500 000</b>
<b>4320</b>	<b>Statens vegvesen</b>	
01	Salgsinntekter m.m.	277 000 000
02	Diverse gebyrer	513 400 000
03	Refusjoner fra forsikringsselskaper	115 300 000
<b>Sum kap. 4320 Statens vegvesen</b>		<b>905 700 000</b>

På kap. 1320, post 29, er det satt av 427 mill. kr til milepælsbetaling ved trafikkåpning for prosjektet rv. 3/rv. 25 Ommangsvollen–Grundset/Basthjørnet i Innlandet som settes inn på konto i Norges Bank, og som Samferdselsdepartementet har ansvaret for. Det er også satt av 55 mill. kr som disponeres av Statens vegvesen, til å dekke avtalte tilleggsarbeider i anleggsperioden samt til statlig delfinansiering av årlig vederlag til OPS-selskapet etter trafikkåpning.

På kap. 1330, post 66 er det lagt til grunn 350 mill. kr til Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene, og 100 mill. kr i tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk i Kristiansand, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø. Disse midlene vil bli disponert av Samferdselsdepartementet. Den resterende bevilgningen på posten utgjør 2 200,5 mill. kr og vil bli stilt til disposisjon for Statens vegvesen.

Departementet vil presisere at aktiviteten i 2020 må tilpasses budsjetttrammene, og at Statens vegvesen ikke må forskuttere uttak av bompenger for prosjekter der det er planlagt å legge fram egne proposisjoner for Stortinget.

Samferdselsdepartementet viser til brev av 15. oktober 2019 vedrørende økt bevilgning til kap. 1320, post 73 Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor byområdene. Den etablerte tilskuddsordningen videreføres. Øvrige midler fordeles til prosjekter i tråd med føringene gitt i Prop. 1 S (2019-2020).

Bevilgningene på kap. 1320 skal dekke et normalt omfang av uforutsette hendelser, og Statens vegvesen skal innrette budsjettstyringen og disponere budsjettet med dette utgangspunktet. Statens vegvesen skal i alle ledd i organisasjonen følge forbruk og midler til disposisjon nøye med hensyn til både mer- og mindreforbruk på postnivå, men også på underpostnivå.

Gjennom Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020 er kap. 1320, post 30 Riksveiiinvesteringer, redusert med 100 mill. kr sammenlignet med regjeringens forslag til Stortinget. Statens vegvesen skal på bakgrunn av denne endringen gjøre en fornyet vurdering av hvor disse reduksjonene kan gjennomføres gitt føringene knyttet til de enkelte prosjektene som er omtalt i budsjettet. Det vurderes særskilt om endret fremdrift i enkeltprosjekter eller mindre forbruk på planlegging kan frigjøre ressurser. Det vurderes også særskilt om utbedringsprosjekter eller trafikksikringstiltak med høy kostnad og lav nytte kan utgå. Statens vegvesen kommer tilbake til departementet med sin vurdering av dette senest 1. februar.

Kartverket gjennomfører prosjektet Nasjonal digital høydemodell som innebærer oppmåling av hele landet ved hjelp av flybåren laserskanning. Prosjektet gjennomføres og finansieres i samarbeid med fagetatene som har behov for slike data. I samsvar med tidligere kontakt om saken ber departementet om at Statens vegvesen viderefører deltakelsen i prosjektet med et finansieringsbidrag på 3 mill. kr i 2020.



Samferdselsdepartementet viser til at kap. 1320, post 62 Skredsikring fylkesveier, og post 63 Tilskudd til gang og sykkelveier, fra 2020 er overført til rammetilskuddet til fylkeskommunene i forbindelse med regionreformen. Departementet vil komme tilbake til håndteringen av mindreforbruket i 2019.

På kap. 1320, post 64 Utbedring på fylkesveier for tømmertransport, er det prosjekter som i 2019 har fått tilsagn, men som ikke får utbetalt midler pga. forsinkelser m.m. Utbetalinger til disse i 2020 må dekkes innenfor rammen på posten i budsjettet for 2020.

Departementet kommer tilbake med nærmere retningslinjer og avgrensning for den nye tilskuddsordningen på kap. 1320, post 65 Tilskudd til fylkesveier.

Vi viser til kap. 4322 Svinesundsforbindelsen AS, post 90 Avdrag på lån, og kap. 5624 Renter av Svinesundsforbindelsen AS, post 80 Renter, der det er bevilget hhv. 104 og 2 mill. kr. Lånet er regulert gjennom avtale mellom Samferdselsdepartementet (långiver) og Svinesundsforbindelsen AS (låntaker). Statens vegvesen forvalter statens eierinteresse i Svinesundsforbindelsen AS. Vi viser til brev av 6. februar 2007 fra departementet til Statens vegvesen om rapportering, budsjettering mv.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet administrerer en kompensasjonsordning for kommuner og fylkeskommuner som har fått skader på den kommunale infrastrukturen etter naturhendelser som flom, uvær og ras. Ordningen er finansiert over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. Statens vegvesen bistår i dag KMD gjennom å kvalitetssikre bruken av disse midlene på konkrete prosjekter. I forbindelse med oppløsningen av sams vegadministrasjon har KMD kontaktet Samferdselsdepartementet med ønske om å videreføre ordningen også etter 1. januar 2020. Samferdselsdepartementet ber Statens vegvesen kvalitetssikre Kommunal- og moderniseringsdepartementets tildeling av kompensasjon etter naturhendelser i 2020.

Samferdselsdepartementet har ansvaret for Barents Euro-Arctic Transport Area (BEATA) i 2020 og fram til høsten 2021. Vi viser til Statens vegvesen sitt brev av 4. desember 2019 til Samferdselsdepartementet med synspunkter på forslaget til arbeidsprogram fra Samferdselsdepartementet. For å lykkes med ambisjoner og mål i formannskapsperioden er det nødvendig med bistand fra Statens vegvesen. Et forslag til arbeidsprogram for BEATA vil bli drøftet og besluttet på styringskomiteens møte i februar 2020, men vi ber Statens vegvesen være forberedt på å bistå departementet. Det vil innebære innsats innenfor ulike fagområder, eksempelvis ledelse av arbeidsgruppe som skal se på egnede lokaliteter for døgnhvileplasser i grensekryssende korridorer, ITS-spørsmål, bærekraftig transportsystem og trafikkikkerhet. I tillegg vil det være formålstjenlig med deltakelse fra Statens vegvesen på møtene i styringskomiteen, ett hvert halvår. Det planlegges et møte og faglig seminar høsten 2020 i Tromsø med de ovennevnte temaer. Til møtet vil vi ha behov for faglige bidrag fra Statens vegvesen i tillegg til bistand til planlegging og gjennomføring av arrangementet.

## 5.2. Fullmakter vedtatt av Stortinget

Stortinget vedtok ved behandlingen av Prop. 1 S (2019–2020), Prop. 1 S Tillegg 1 (2019–2020) og Innst. 13. S (2019–2020) bl.a. disse fullmaktene for Samferdselsdepartementet:

### **Merinntektsfullmakt**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan:

<i>Overskride bevilgninger under</i>	<i>Mot tilsvarende merinntekt under</i>
<i>kap. 1320 postene 01, 22, 28 og 30</i>	<i>kap. 4320 post 01</i>
<i>kap. 1320 post 28</i>	<i>kap. 4320 post 02</i>
<i>kap. 1320 post 22</i>	<i>kap. 4320 post 03</i>

*Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.*

### **Fullmakt til forskuttering**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan inngå avtaler om forskuttering av midler utover gitt bevilgning inntil følgende beløp:

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Ramme for samlede løpende refusjonsforpliktelser</i>
<i>1320</i>		<i>Statens vegvesen</i>	
	<i>30 og 31</i>	<i>Investeringer, riksvei</i>	<i>2 000 mill. kroner</i>

*Forskutteringene skal refunderes uten kompensasjon for renter og prisstigning. Forpliktelser knyttet til forskutteringer under Statens vegvesen skal føres opp i statens kapitalregnskap konto 840013 Deposita og avsetninger under Samferdselsdepartementet med motpostering mellomværende med statskassen.*

### **Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan:

<i>1.</i>	<i>starte opp disse investeringsprosjektene</i>	<i>innenfor en kostnadsramme på:</i>
	<i>E16 Kvamskleiva</i>	<i>748 mill. kroner</i>
	<i>E134 Vågsli-, Haukeli- og Svandalsflonatunnelene</i>	<i>604 mill. kroner</i>

*Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektet. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.*

2.

<i>Gjennomføre disse tidligere godkjente investeringsprosjektene:</i>	<i>Innenfor endret kostnadsramme på:</i>
<i>E6 Helgeland nord</i>	<i>2 460 mill. kroner</i>
<i>Rv. 36 Skyggesteinen-Skjellbredstrand</i>	<i>892 mill. kroner</i>

*Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektet. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.*

- 3. pådra forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor det enkelte prosjekts kostnadsramme for prosjekter som har startet opp før 2016 og er omtalt i Prop. 1 S. Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.*
- 4. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning for prosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget inntil følgende beløp:*

*a.*

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser</i>	<i>Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år</i>
<i>1320</i>		<i>Statens vegvesen</i>		
	<i>30 og 31</i>	<i>Investeringer, riksvei</i>	<i>6 000 mill. kroner</i>	<i>4 500 mill. kroner</i>

- 5. forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning for prosjekter med kostnadsanslag over 500 mill. kroner, men der kostnadsramme ikke er lagt frem for Stortinget inntil følgende beløp:*

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser</i>
<i>1320</i>		<i>Statens vegvesen</i>	
	<i>30 og 31</i>	<i>Planlegging, forberedende arbeider og grunnerverv, riksvei</i>	<i>500 mill. kroner</i>

### **Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for drifts- og vedlikeholdsarbeider**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320	22	Statens vegvesen Drift og vedlikehold av riksveier	12 500 mill. kroner	4 000 mill. kroner

### **Fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for riksveiferjedriften**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår utover gitt bevilgning inntil følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme for gamle og nye forpliktelser	Ramme for forpliktelser som forfaller hvert år
1320	72	Statens vegvesen Riksveiferjetjenester	13 700 mill. kroner	1 800 mill. kroner

### **Salg og bortfeste av fast eiendom**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan selge og bortfeste fast eiendom inntil en verdi av 50 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle.

### **Fullmakt til å fjerne rushtidsavgift på Nord-Jæren**

1. Stortinget samtykker i at den innførte rushtidsavgiften i tråd med Prop. 47 S (2016-2017) kan fjernes dersom det er lokalpolitisk tilslutning til dette gjennom vedtak. Vilkårene går frem av Prop. 1 S (2019-2020) for Samferdselsdepartementet.
2. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet og fastsette nærmere regler for finansieringsordningen.

### **Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan overskride bevilgningen under kap. 1320 Statens vegvesen, post 01 Driftsutgifter, post 22 Drift og vedlikehold av riksveier og post 30 Riksveiiinvesteringer, til dekning av feriepenger, inkludert arbeidsgiveravgift, for ansatte som overføres til fylkeskommunene. Fullmakten gjelder feriepenger påløpt per 31. desember 2019, og som kommer til utbetaling i 2020.

### **Fullmakt til å overføre utstyr m.m.**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan gi Statens vegvesen fullmakt til vederlagsfritt å overføre utstyr benyttet under sams vegadministrasjon til fylkeskommunene.

### **Fullmakt til nettoføring**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan gi Statens vegvesen fullmakt til å føre som utgiftsrefusjon under kap. 1320 Statens vegvesen, post 01 Driftsutgifter, post 22 Drift og vedlikehold av riksveier, og post 30 Riksveiinvesteringer, alle refusjoner fra fylkeskommuner der disse er knyttet til kostnadsdeling fra eksterne leverandører og gjelder kontrakter som omfatter både riks- og fylkesvei.

### **Tilsagnsfullmakt**

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2020 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 65 Tilskudd til fylkesveier, men slik at samlet ramme for nye tilsagn ikke overstiger 50 mill. kroner.

Samferdselsdepartementet delegerer disse fullmaktene til Statens vegvesen, men med visse forutsetninger som går fram under.

### **Forutsetninger for fullmaktene**

Statens vegvesen kan videredelegere fullmakten om salg og bortfeste av fast eiendom internt i etaten. Samferdselsdepartementet legger til grunn at Statens vegvesen følger opp at fullmakten blir utøvd forsvarlig i etaten.

*Fullmakten til forskuttering* av statlige midler til riksveiinvesteringer skal dekke allerede inngåtte forpliktelser og det skal ikke inngås nye avtaler om forskuttering av statlige midler til riksveiinvesteringer i 2020.

*Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter – punkt 4:* Oppstart av nye prosjekter i løpet av 2020, som ikke er omtalt i budsjettet, skal avklares med Samferdselsdepartementet. Denne begrensningen i fullmakten gjelder kun store prosjekter (under 500 mill. kr) og utbedringsstrekninger (inkludert mindre delstrekninger på disse).

*Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter – punkt 5:*

Denne fullmakten som er ny fra 2020, gjelder planlegging, grunnnerv og forberedende arbeider på enkeltprosjekter med forventet kostnad over 500 mill. kr der det ikke er lagt fram kostnadsramme for Stortinget. Fullmakten er i utgangspunktet ikke avgrenset til prosjekter omtalt i Prop.1 S, men som det framgår av Prop. 1 S (2019–2020), s. 99 omtales enkeltprosjekter i Prop. 1 S dersom forventet beløp til planlegging, grunnnerv og forberedende arbeider overstiger 25 mill. kr i budsjettåret.

### **Oppfølging av fullmaktene**

Flere av de delegerede fullmaktene gjelder forpliktelser utover budsjettåret.

Samferdselsdepartementet understreker at etaten skal ha systemer som gir god oversikt over hvordan fullmaktene er disponert, jf. pkt. 4.2. Statens vegvesen skal til enhver tid styre virksomheten slik at den holder seg innenfor gjeldende fullmakter. Videre må etaten sørge

for at forslag til fullmakter i forbindelse med budsjettprosessen er fullstendige og leveres innen fastsatte frister.

### **5.3. Fullmakter etter bevilgningsreglementet**

Finansdepartementet delegerte i rundskriv R-110 av 13. januar 2017 noen fullmakter etter bevilgningsreglementet til departementene. Disse fullmaktene kan departementet videredelegere til underliggende etater. For Statens vegvesen er denne fullmakten relevant:

#### ***Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret***

Samferdselsdepartementet delegerer til Statens vegvesen fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2020. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av etaten, f.eks. leie av lokaler, kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester. Etaten må kunne dekke inn utgiftene i forbindelse med avtalene innenfor et uendret bevilgningsnivå på kap. 1320, post 01 Driftsutgifter, post 22 Drift og vedlikehold av riksveier, og post 28 Trafikant- og kjøretøytilsyn, i hele avtaleperioden. For alle avtaler ut over budsjettåret må Statens vegvesen nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler. Ved vurderingen skal hensynet til den framtidige handlefriheten veie tungt. Dette gjelder særlig når avtalene går over flere år.

Dersom fullmakten ikke blir benyttet etter forutsetningene, kan Samferdselsdepartementet trekke den tilbake. I forklaringene til statsregnskapet for 2020 må Statens vegvesen vise at de disposisjonene som er gjort, ligger innenfor fullmakten.

Ved inngåelse av nye avtaler må Statens vegvesen nøye vurdere de budsjettmessige konsekvensene av avtalene. Dersom det ikke er budsjettmessig dekning for en avtale, må den legges fram for Samferdselsdepartementet før den blir inngått, slik at ev. behov for bevilgninger kan bli vurdert i de ordinære budsjettprosessene.

### **5.4. Andre fullmakter**

#### ***Fullmakt til å behandle erstatningskrav mot staten***

Justis- og beredskapsdepartementet fastsatte i 2017 rundskriv G-01/2017 om erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71, og frafall av foreldelsesinnsigelse. Samferdselsdepartementet delegerer med dette til Statens vegvesen myndighet til å behandle erstatningskrav mot staten og samtykke i erstatningsbetalinger når kravet ikke overstiger 3 mill. kr. Alle saker av prinsipiell karakter skal forelegges Samferdselsdepartementet. For saker over 2 mill. kr ber departementet Statens vegvesen sende varsel til Samferdselsdepartementet umiddelbart etter at kravet har kommet inn.

Fullmakten kan videredelegeres internt, men departementet forutsetter da at Statens vegvesen har et opplegg for å følge opp utøvelsen av en ev. delegert fullmakt slik at praktiseringen blir mest mulig ensartet.

For øvrig viser vi til vårt brev av 24. mai 2017 og til bestemmelsene i rundskriv G-01/2017.

## **6. Rapportering**

I ny instruks for Statens vegvesen som gjelder fra 1. januar 2020, er det satt krav til rapportering fra etaten både i og etter budsjettåret. Vedlagte oversikt viser rapporteringskrav i årsrapporten og tertialrapportene for Statens vegvesen.

### **6.1. Årsrapport med årsregnskap**

Statens vegvesen skal sende årsrapporten for 2020 til departementet innen 15. mars 2021. Årsrapporten skal følge kravene i Bestemmelsene om økonomistyring i staten, pkt. 1.6.1, 2.3.3 og 3.4, Finansdepartementets rundskriv R-115 samt maler for årsrapport og årsregnskap fra Direktoratet for økonomistyring. Rapporteringen i årsrapporten følger av bestemmelsene og av R-115 samt av de krav og føringer som er omtalt i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen skal inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert av hovedmålene.

Årsrapporten skal publiseres senest 1. mai 2021, eller så snart rapporten er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten. Etaten skal ikke publisere årsrapporten før den har vært behandlet i styringsdialogen.

### **6.2. Tertialrapporter**

Så snart som mulig etter tertialsiftet og senest 10. juni 2020 og 9. oktober 2020 skal Statens vegvesen sende tertialrapport til departementet. Rapportene skal inneholde:

- vesentlige avvik på forventet resultatutvikling og kort status for hvert hovedmål og delmål
- en overordnet omtale av risikovurderinger i tertialrapporten og eget vedlegg som viser risikoområder og risikoreducerende tiltak i tråd med vedlagte mal
- akkumulert forbruk pr. tertial og prognose for bruken av bevilgningene for hele budsjettåret
- bruk av fullmaktene gitt ved behandlingen av Prop. 1 S (2019–2020) som gjelder forpliktelser ut over budsjettåret
- en overordnet omtale i rapporten og et eget vedlegg om samfunnssikkerhet.

Øvrige rapporteringskrav for 1. og 2. andre tertialrapport går fram av vedlagte oversikt. Risikovurderingen i 2. tertialrapport bør vektlegge status for risikoreducerende tiltak og risikoområder av betydning for neste års tildelingsbrev.

## **7. Plan for etatsstyringsmøtene mv.**

Det blir lagt opp til å holde fire etatsstyringsmøter i 2020, jf. tabellen nedenfor.

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	- Etatsstyringsmøte med statsråden	17. januar
Mars	- Årsrapport 2019	13. mars
	- Møte om årsrapporten for 2019	2. april
Juni	- Tertialrapport 1 til departementet	10. juni
	- Etatsstyringsmøte	22. juni
	- Kontaktmøte om samfunnssikkerhet	medio juni
Oktober	- Tertialrapport 2 til departementet	9. oktober
	- Etatsstyringsmøte	19. oktober
Desember	- Kontaktmøte om samfunnssikkerhet	medio desember

I tabellen nedenfor er det ført opp *tentative* tidsfrister for levering av budsjettinnspill til departementet i 2020. Endelige datoer vil gå fram av Samferdselsdepartementets brev med bestillinger av materialet. Av hensyn til departementets og regjeringens budsjettarbeid vil vi understreke at Statens vegvesen må holde de fristene som departementet setter i brevene om bestilling av materialet.

Dokument	Tidsfrist til departementet
Revidert nasjonalbudsjett 2020	2. mars
Rammefordelingsforslaget 2021	8. mai
Fullmakter	25. mai
Delleveranse til Prop. 1 S (2020-2021)	15. juni
Utkast til Prop. 1 S (2020-2021) generell del	31. juli
Utkast til Prop. 1 S (2020-2021) plandel	7. august
Nysaldering 2020	1. oktober
Grunnlagsmateriale til statsbudsjettet 2022	10. desember

## 8. Avslutning

I samsvar med § 7 i Reglement for økonomistyring i staten stiller Samferdselsdepartementet bevilgningene på kap. 1320 Statens vegvesen, kap. 1330 Særskilte transportiltak, post 63 Særskilt tilskudd til store kollektivprosjekter, samt kap. 4320 Statens vegvesen, til disposisjon for Statens vegvesen i 2020. Av bevilgningen på kap. 1320, post 29 OPS-prosjekter stilles 785 mill. kr til disposisjon. Videre stilles 2 200,5 mill. kr av bevilgningen på 2 650,5 mill. kr på kap. 1330, post 66 Belønningsmidler til tilskuddsordninger i byområder, til disposisjon.

Disse bevilgningene skal brukes i samsvar med de styringssignalene som er gitt i Prop. 1 S (2019–2020), Prop. 1 S Tillegg 1 (2019–2020) og Innst. 13 S (2019–2020), ved Stortingets



behandling av statsbudsjettet for 2020, i dette tildelingsbrevet, ev. supplerende tildelingsbrev og i etatsstyringsmøtene.

Med hilsen

Anders Buttedahl (e.f.)  
ekspedisjonssjef

John Ulrikson

seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi:  
Riksrevisjonen

Vedlegg

# Instruks for Statens vegvesen

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 17. desember 2019

med virkning fra 01. januar 2020

## 1. Innledning og formål

Instruksen er fastsatt av Samferdselsdepartementet 17. desember 2019 i medhold av alminnelig instruksjonsmyndighet og Reglement for økonomistyring i staten § 3. Instruksen trer i kraft 1. januar 2020.

Denne instruksen erstatter *Instruks for Statens vegvesen* fastsatt av Samferdselsdepartementet 15. mars 2011 samt *Instruks om økonomistyring for Statens vegvesen* fastsatt av Samferdselsdepartementet 26. september 2014 med endringer 26. januar 2016.

Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten gjelder i sin helhet, med mindre Statens vegvesen har fått innvilget unntak. Denne instruksen inneholder tillegg og presiseringer til dette regelverket.

Formålet med instruksen er å klargjøre myndighet og ansvar mellom Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen.

## 2. Organisering

Statens vegvesen er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet. Statens vegvesen, som etat, består av et direktorat og divisjoner, og ledes av en vegdirektør. Vegdirektøren beskikkes på åremål av Kongen etter innstilling fra samferdselsministeren.

Vegdirektoratet er klageinstans for divisjonenes enkeltvedtak. Statens vegvesen skal i organiseringen sikre at forvaltningslovens krav til en uavhengig behandling i førsteinstans og i klageinstansen ivaretas.

## 3. Roller, myndighets- og ansvarsavklaring

### 3.1. Samferdselsdepartementets overordnede ansvar

Samferdselsdepartementet har ansvar for etatsstyringen av Statens vegvesen. Det innebærer å føre kontroll med at Statens vegvesen driver effektivt og i samsvar med Stortingets forutsetninger og vedtak og departementets fastsatte mål og prioriteringer.

### 3.2. Statens vegvesens samfunnsoppdrag

Statens vegvesen skal innenfor sitt ansvarsområde utvikle og tilrettelegge for et effektivt, miljøvennlig, fremtidsrettet og trygt transportsystem.

Statens vegvesen skal levere gode tjenester gjennom effektiv bruk av offentlige midler.

Statens vegvesen har sektoransvar for å følge opp nasjonale oppgaver for hele veitransportsystemet.

Statens vegvesen utøver sitt samfunnsoppdrag gjennom tre roller: byggherre, myndighetsorgan og fagorgan.

### 3.3. Statens vegvesen som byggherre

For de riksveier Statens vegvesen har ansvar for, skal etaten utrede, planlegge, bygge, forvalte, drifte, sikre og vedlikeholde disse og tilhørende riksveiferjesamband.

Statens vegvesen skal være en profesjonell byggherre med fokus på økt nytte og reduserte kostnader i alle prosjekter både på investeringssiden og drift og vedlikehold.

### 3.4. Statens vegvesen som myndighetsorgan

Statens vegvesen er veimyndighet for riksveiene. For veier som Nye Veier AS er tildelt ansvar for, har Statens vegvesen ansvar for utredning og områdeplanlegging.

Statens vegvesen skal forvalte lover som Samferdselsdepartementet har ansvaret for og som hører under Statens vegvesens ansvarsområder. Statens vegvesen skal sørge for at Statens vegvesens ansvarsområde følges opp i andre myndigheters forslag til meldinger og regelverksendringer. Statens vegvesen har myndighets- og forvaltningsoppgaver etter veglova, vegtrafikkloven, yrkestransportlova, ITS-loven og lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy med tilhørende regelverk. Statens vegvesen har myndighetsansvar innen ITS for utvikling av et fremtidsrettet helhetlig veitransportsystem. Statens vegvesen fastsetter også normaler for offentlig vei (riksvei, fylkesvei og kommunal vei). Videre er Statens vegvesen tillagt myndighetsoppgaver etter annet regelverk, som blant annet plan- og bygningsloven.

Statens vegvesen er løyvemyndighet for turvognløyver og løyve for godstransport på vei, samt riksveiferjesamband, og tildeler eneretter til drift av riksveiferjesamband.

Statens vegvesen skal ivareta myndighetsoppgaver som følger av Samferdselsdepartementets overordnede ansvar for samfunnssikkerhet i veisektoren, herunder gjøre helhetlige vurderinger av risiko og sårbarhet i veisektoren, sikre et felles rammeverk på området, samt koordinere øvrige aktører i veisektoren for å sikre et enhetlig og systematisk arbeid med bl.a. transportberedskap, totalforsvar og sikkerhet i knutepunkt. Statens vegvesen må også sørge for at infrastrukturen er robust mot klimaendringer.

Statens vegvesen skal ivareta sikkerhet og beredskap på riksveier og viktige nasjonale tjenester som hører under Statens vegvesen.

### 3.5. Statens vegvesen som fagorgan

Statens vegvesen har sektoransvar for trafikksikkerhet, klima- og miljøområdet og helhetlig bypolitikk. Videre har Statens vegvesen et nasjonalt koordineringsansvar og faglig ansvar for kollektivtransport, arbeidet med byvekstavtaler, bypakker og bompengefinansiering, samt samfunnsikkerhet og beredskap.

Gjennom ulike øremerkede tilskudd bidrar staten med midler innenfor fylkeskommunalt ansvarsområde, og staten vil ha et overordnet ansvar for bruk av midlene. Statens vegvesen skal ha oversikt over bruk av slike statlige midler, og påse at gitte vilkår og føringer følges opp.

Statens vegvesen skal bidra til at trafikksikkerheten ivaretas og legge til rette for en koordinert og samordnet innsats fra andre aktører på feltet, herunder sikre god samhandling med fylkeskommunene, for å bringe sektoren videre mot visjonen om ingen drepte eller hardt skadde (nullvisjonen).

Statens vegvesen skal bidra til trygge trafikanter og sikre kjøretøy gjennom gode, fremtidsrettede, brukerorienterte og effektive tjenester på trafikanter- og kjøretøyområdet.

Statens vegvesen skal bidra til at det blir utviklet ny kunnskap og tilrettelegge for bruk av ny teknologi. Staten skal være en sentral aktør i utviklingen av et helhetlig intelligent transportsystem (ITS).

Statens vegvesen har ansvar for Nasjonal vegdatabank og veitrafikksentralene, og skal arbeide for standardisering av vei-, trafikk- og transportdata.

Statens vegvesen skal bidra til at internasjonale klimaforpliktelser blir nådd, samt jobbe for at negativ miljøpåvirkning fra virksomheten reduseres.

Statens vegvesen har ansvar for kulturminnevern både for vei og kjøretøy, herunder Norsk vegmuseum.

Statens vegvesen må ha beredskapsplaner og en organisasjon som sikrer trafikkstyring og informasjon ved større hendelser på de offentlige veiene.

Statens vegvesen skal forberede saker for Samferdselsdepartementet, herunder i arbeidet med statsbudsjettet, lov- og forskriftssaker, Nasjonal transportplan, EØS-saker og andre saker.

Statens vegvesen skal orientere Samferdselsdepartementet om viktige saker som berører etatens ansvarsområde, samt ta saker opp på eget initiativ.

Statens vegvesen har ansvar for å følge opp og delta i internasjonal virksomhet, herunder standardiseringsarbeid og utføre erfaringsutvekslinger med andre nasjoner.

Statens vegvesen har ansvar for å gjennomføre forskning og utredning innenfor etatens kjernevirksomhet. Statens vegvesen skal ha ansvar for at det utvikles ny kunnskap og for å

bidra til at utdanningsinstitusjonene gjennomfører programmer som sikrer faglig kvalitet og rekruttering til sektoren.

Statens vegvesen skal i nødvendig utstrekning samarbeide med andre offentlige myndigheter, virksomheter og bransje- og brukerorganisasjoner for å ivareta samfunnsoppdraget.

Statens vegvesen skal på anmodning bistå Statens havarikommisjon for transport (SHT). Videre skal Statens vegvesen følge opp sikkerhetstilrådninger til etaten fra SHT.

## 4. Styringsdialogen

Forutsetninger og krav som Samferdselsdepartementet stiller til Statens vegvesen, skal gå fram av den formelle styringsdialogen, dvs. i styringsdokumenter, etatsstyringsmøter e.l. Styringsdialogen skal dokumenteres.

Følgende dokumenter er en del av styringsdialogen:

- instruks for Statens vegvesen
- årlig tildelingsbrev
- eventuelle supplerende tildelingsbrev ved endringer i vedtatte bevilgninger eller forutsetningene for disse i budsjettåret, eller ved skriftlige oppdrag i budsjettåret
- referater fra etatsstyringsmøter og eventuelt andre møter som inngår i styringsdialogen
- rapportering fra virksomheten, herunder tertial- og årsrapport samt rapportering til statsregnskapet

Det holdes fire etatsstyringsmøter mellom Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen i løpet av året. Tidspunktet for etatsstyringsmøtene vil fremgå av tildelingsbrevet.

I tillegg til dette vil det holdes formelle og planlagte møter av faglig karakter mellom departementet og Statens vegvesen og møter på ad hoc basis. Eventuelle styringssignaler i disse møtene skal gis skriftlig i etterkant av møtet.

### 4.1. Rapportering

#### Årsrapport

Statens vegvesen skal utarbeide en årsrapport. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av etatens resultater og utarbeides etter fastsatt mal og i henhold til de krav som Samferdselsdepartementet har fastsatt i tildelingsbrevet med vedlegg og i eventuelle supplerende tildelingsbrev. Rapporten sendes til Samferdselsdepartementet med kopi til Riksrevisjonen innen fristen gitt i tildelingsbrevet.

Årsrapporten skal publiseres på Statens vegvesens nettsider innen 1. mai. Før publisering skal den ha vært behandlet i etatsstyringsdialogen.

Innen samme dato eller så snart den foreligger, skal Riksrevisjonens revisjonsberetning publiseres sammen med årsrapporten.

### **Tertialrapporter**

Krav til innholdet i tertialrapportene for budsjettåret går fram av tildelingsbrevet.

### **Årsregnskap**

Statens vegvesen skal ved årets slutt utarbeide og avlegge et årsregnskap med noter i tråd med pkt. 3.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Samferdselsdepartementet.

Årsregnskapet skal gi et dekkende bilde av Statens vegvesens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. Det inngår som en del av årsrapporten.

### **Rapportering til statsregnskapet**

Statens vegvesen skal rapportere til statsregnskapet i henhold til pkt. 3.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

### **Annen rapportering**

I tillegg til den periodiske rapporteringen skal Statens vegvesen gjennom året på eget initiativ informere om vesentlige avvik fra vedtatte planer eller tildelingsbrev og supplerende tildelingsbrev og om viktige saker som berører virksomhetens ansvarsområde straks virksomheten får kjennskap til dette. Videre skal virksomheten foreslå mulige korrigerende tiltak.

## **5. Krav til den interne styringen av Statens vegvesen**

### **5.1. Vegdirektørens myndighet og ansvar i den interne styringen**

Vegdirektøren har ansvaret for den interne styringen av virksomheten, herunder at økonomiforvaltningen i virksomheten blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte og i samsvar med de krav som stilles av overordnet myndighet og i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Vegdirektøren skal påse at Statens vegvesen drives effektivt i samsvar med lover, regler og god forvaltningsskikk ellers, samt i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen med Samferdselsdepartementet.

Vegdirektøren har ansvaret for at etaten har dokumenterbare systemer for internkontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer om egen effektivitet, måloppnåelse og resultater. Videre har vegdirektøren ansvar for at etatens organisasjon, arbeidsmiljø og

personalpolitikk er tjenlig og at kapasitet og kompetanse er tilpasset oppgavene og utnyttet effektivt, herunder fordele ressurser, oppgaver og ansvar mellom driftsenhetene.

For øvrig vises det til føringene for stillingen som vegdirektør som er gjengitt i direktørens lederlønnskontrakt.

## 5.2. Styringssystem

Statens vegvesen skal ha et styringssystem som ivaretar krav som Samferdselsdepartementet setter, for å kunne ha en overordnet kontroll og oppfølging av virksomheten. Videre må virksomheten innrette sine systemer slik at de tilfredsstillende egner seg for styringsbehov. Virksomheten skal ha et gjennomgående planleggings-, oppfølgings- og rapporteringssystem.

## 5.3. Planlegging, gjennomføring og oppfølging

Statens vegvesen skal planlegge og utarbeide strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart og dokumentere gjennom interne styringsdokumenter. Vegdirektøren har ansvaret for at mål og resultatkrav fastsatt i tildelingsbrev og andre vedtak og interne styringsdokumenter følges opp og formaliseres, og at dette gjennomføres innenfor rammen av tildelte ressurser.

## 5.4. Internt disponeringsskriv

På grunnlag av tildelingsbrev og eventuelt supplerende tildelingsbrev fra Samferdselsdepartementet stiller vegdirektøren de tildelte midlene til disposisjon for driftsenheter innenfor virksomheten. Tildeling skal skje skriftlig.

## 5.5. Internkontroll

Statens vegvesen skal etablere internkontroll for å forhindre styringssvikt, herunder å forebygge og avdekke tilsiktede handlinger utført i strid med gjeldende lover og regler. Vegdirektøren har ansvaret for å påse at internkontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet, og at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres. For å kunne utøve nødvendig internkontroll skal virksomhetens ledelse som en del av styringssystemet, etablere systemer, rutiner, metoder og tiltak, for å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler i systemer og rutiner i henhold til pkt. 2.4 i Bestemmelsene om økonomistyring i staten.

## 5.6. Risikostyring

Statens vegvesen skal gjennom styringsdialogen med Samferdselsdepartementet synliggjøre hvilken usikkerhet som er knyttet til de mål og resultater som etaten er ansvarlig for, og



redegjøre for hvordan usikkerheten blir håndtert og styrt. Staten skal anbefale og iverksette tiltak for å håndtere risiko knyttet til mål- og resultatopnåelsen.

Nærmere krav til risikostyring fremgår av tildelingsbrevet.

### 5.7. Evaluering

Statens vegvesen skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter, jf. pkt. 2.6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementet kan også be virksomheten gjennomføre evalueringer. Slike oppdrag skal som hovedregel gis i tildelingsbrevet og på forhånd være drøftet mellom Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet.

## 6. Økonomisystem og regnskapsføring

### 6.1. Økonomisystem og behandling av inntekter og utgifter

Statens vegvesen skal innrette regnskapsføringen og økonomistyringen slik at den er i samsvar med kravene i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelsene i økonomistyring i staten. Avgjørelser, fullmakter og organisering av arbeidet skal være dokumentert.

Virksomheten skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntekter, utgifter, anskaffelser, tilskudd, lønn og lønnsopplysningspliktige ytelser blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler og avtaler, og at inntekter og utgifter følges opp i forhold til budsjett og fastsatte planer.

Før utbetaling skal finne sted, skal utgifter være attestert. Videre skal alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser for virksomheten, bekreftes av en tilsatt som har budsjettdisponeringsmyndighet.

Vegdirektøren kan delegere sin budsjettdisponeringsmyndighet helt eller delvis til tilsatte på lavere nivåer. Delegert budsjettdisponeringsmyndighet kan delegeres videre. Slik delegering skal være skriftlig. Virksomheten skal ha rutiner for oppfølging av delegert budsjettdisponeringsmyndighet. Den som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.

Statens vegvesen skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntektskrav blir juridisk bindende, og at krav blir fastsatt, utstedt og innbetalt med riktig beløp innen tidsfrist, samt følge opp krav som ikke er betalt ved forfall.

Alle saker om ettergivelse av krav der det ikke foreligger hjemmel i lov eller plenarvedtak, skal forelegges Samferdselsdepartementet som legger saken frem for Finansdepartementet.

## 6.2. Lønn og lønnsopplysningspliktige ytelser

Virksomheten skal etablere systemer og rutiner som sikrer at lønn og andre lønnsopplysningspliktige ytelser blir korrekt registrert, beregnet, bokført, utbetalt og rapportert.

## 6.3. Kjøp av varer og tjenester og bygg- og anleggsarbeider

Anskaffelser skal skje i henhold til gjeldende anskaffelsesregelverk. Statens vegvesen skal etablere systemer og rutiner som sikrer at anskaffelse av varer og tjenester, samt kontrahering av bygg- og anleggsarbeider, skjer på en effektiv og forsvarlig måte.

For investeringer skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring i tråd med den til hver tid gjeldende kvalitetssikringsordning fastsatt av Finansdepartementet.

## 6.4. Regnskapsføring

Regnskapsføringen omfatter bokføring og pliktig regnskapsrapportering. Virksomhetens ledelse skal sikre at den pliktige regnskapsrapporteringen er i samsvar med de krav som er satt i pkt. 3.3.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Statens vegvesen skal føre regnskapet etter kontantprinsippet.

## 6.5. Kontoplan

Statens vegvesen skal bokføre på artskonto i standard kontoplan fastsatt av Finansdepartementet i R-102, og slik det fremgår av Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.3.3.

## 6.6. Tilskuddsordninger

Statens vegvesen skal ha rutiner for forvaltning av tilskuddsordninger som virksomheten har ansvaret for.